

Ytelsesavtale 2021

Vedlegg til avtale mellom

**Faglig enhet for kombinerte syns- og hørselstap og døvblindhet,
Statped**

og

Helse Nord RHF

Tjenestens innhold, formål og avgrensning

Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde (NKDB) er etablert for å drive kompetanseoppbygging og kompetansespredning knyttet til kartlegging/utredning og støttetiltak til personer med medfødt eller tidlig ervervet døvblindhet.

NKDB skal bidra til økt synliggjøring, brukermedvirkning og enklere tilgjengelighet til tjenestene.

Overordnet resultatmål

- Personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet har likeverdige muligheter for gode livs-, lærings- og utviklingsvilkår.
- Det øvrige hjelpeapparat er i stand til å yte gode, tilrettelagte tjenester for personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet.
- Tjenestetilbudet til personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet har høy kvalitet og det er god total ressursutnyttelse.

Målgruppe:

Tjenesten retter seg mot helsepersonell, helsetjenesten, hjelpeapparat, brukere, pårørende og befolkningen generelt, og har som mål å sikre god kvalitet på helsetjenester til personer med døvblindhet.

Statped sitt primære oppdrag er fundamentert i opplæringsloven. Kompetansen som primæroppdrag gir fører til en god faglig synergieffekt. Dette gir bedre kvalitet for spesialisthelsetjenestene i denne avtalen.

Oppgaver

1. Bygge opp og formidle kompetanse

Enhetene i NKDB har til sammen bred kompetanse på kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet.

I henhold til kompetansespredningsplanen er formålet å formidle kompetanse om døvblindhet til pårørende, familie, nære nettverk, fagmiljøer, myndigheter og offentligheten for øvrig. Tjenesten skal bidra til å styrke kompetansen i spesialisthelsetjenesten og hos lokale tjenesteytere, slik at brukere får tilbud som medfører gode livs-, lærings- og utviklingsvilkår. Kompetansespredningsplanen er oppdelt i systemrettet og individrettet kompetansespredning. Systemrettet kompetansespredning vil bli omtalt her, individrettet kompetansespredning vil bli omtalt i punkt 5. Systemrettet kompetansespredning er ikke knyttet opp mot brukere som er i direkte kontakt med tjenesten.

1.1 Bygge opp kompetanse

Resultatmål:

- Bygge opp kompetanse for å møte dagens og framtidige utfordringer.

Tiltak i NKDB:

- planlegge og gjennomføre målrettede kompetansetiltak for å sikre at ansatte har oppdatert forsknings- og erfaringsbasert kunnskap om døvblindhet
- revidere kompetanseplanen som sikrer NKDBs helhetlige kompetansebehov på kort og lang sikt
- samarbeide med aktuelle kompetansesentre i Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser, andre relevante kompetansesentre og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten
- delta i nasjonale/nordiske/internasjonale nettverk/arbeidsgrupper
- videreutvikle tilpasningskurs og utvikle nye kurs
- legge til rette for brukarmedvirkning og sørge for systematisk samarbeid med brukerorganisasjonene
- arrangere interne fagdager/temamøter ved enhetene

Tiltak fra Statped som del av NKDB:

- Videreføre igangsatte utdanningsforløp
- Deltakelse i faglige nettverk, både nasjonale, nordiske og internasjonale.
- Planlegger og gjennomfører kurs etter behov og forespørsel

1.2 Formidle kompetanse (systemrettet)

Resultatmål:

- Økt kompetanse om konsekvenser av døvblindhet og behov for tilrettelegging for brukere av tjenesten.

Tiltak i NKDB:

- implementere kompetansespredningsplanen ¹
- utarbeide, videreutvikle og dele informasjon og kunnskap om tjenestene via hjemmesider og andre digitale medium
- planlegge og gjennomføre kurs, samlinger og konferanser for fagpersoner
- formidle kompetanse til primær- og spesialisthelsetjenesten, nettverk, andre tjenesteytere, brukere og pårørende
- undervise for Nordens Välfärdscenter (NVC)
- publisere fagartikler, nyheter, reportasjer m.m.
- bidra på brukerorganisasjonenes møter ved forespørsel

Tiltak fra Statped som del av NKDB:

¹ Ledermøte vil gjennom sin handlingsplan definere hvilke utvalg av kompetansespredningsplanen som skal realiseres i 2021.

- Planlegger og gjennomfører kurs, blant annet i taktilspråklig kommunikasjon, i tiltaksrettet videoanalyse og bidrar med fagkompetanse på kurs i samarbeid med de andre regionsentrene
- Planlegger og gjennomfører kurs i boliger/avlastning/nettverk, for brukerstyrte personlige assistenter (BPA) og andre kommunale tjenesteytere
- Utvikle kursopplegg for kommunehelsetjenesten
- I samarbeid med andre relevante aktører overføre, oppdatere og videreutvikle nettstedet "Syn og hørsel hos eldre" som blir en del av nettstedet www.dovblindhet.no

2. Overvåke og formidle behandlingsresultater

Enhetene i NKDB samarbeider med Nasjonalt tverrfaglig team for diagnostisering og identifisering av døvblindhet (NTT). Register for døvblinde og brukerregistrene ved enhetene er dokumentasjonssystemer for å overvåke og formidle behandlingsresultater.

Resultatmål:

- Økt antall personer som utredes og vurderes i forhold til alvorlig grad av kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet i områder der det ut fra statistiske estimater kan være underrepresentasjon av tilmeldinger².
- Sikre tidlig diagnostisering og identifisering av døvblindhet.

Tiltak i NKDB:

- utrede nye brukere ved enhetene for identifisering av ervervet og medfødt døvblindhet
- samarbeide med habiliteringene, øye- og ØNH-avdelingene ved sykehus for å bidra til økt tilmelding for utredning av kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet
- implementere resultater fra kommuneundersøkelsen «Kvalitet i samhandling»
- identifisere kvalitetsindikatorer for å sikre kvalitet på tjenester samt være en ressurs for forskning

Tiltak fra Statped som del av NKDB:

- Utvikle kunnskap om utredning av funksjonell hørsel
- Utvikling av verktøy for utredning av kombinasjonen av hjernerelaterte syns- og hørselstap (Cerebral Visual Impairment - CVI og Auditory Processing Disorder - APD)
- Bidra i revidering og utvikling av det nordiske materialet «Identifikation af medfødt døvblindhed»
- Samarbeid med yrkesmedisinsk og nevrologisk avdeling ved Haukeland Universitetsjukehus om tilstandene PHARC (et akronym satt sammen av den første bokstaven i de 5 hoved symptomene) og NF2 (Nevrofibromatose type 2, forårsaket av en genfeil)

² NKDB har henvisningsfritak, og hvem som helst kan ta kontakt og melde behov. Behov meldt kalles tilmeldinger.

3. Delta i forskning og etablering av forskernettverk

NKDB har bred brukerkontakt og god kjennskap til brukergruppen. Forskning og fagutvikling tar utgangspunkt i dette og har derfor et sterkt klinisk fokus. Forskningen som enhetene utfører skjer gjennom tilknytning til eksterne forskningsmiljøer.

Kunnskapen fra forskning og innovasjon i NKDB skal være en integrert del av virksomheten og reflekteres i tjenestene til brukerne.

Resultatmål:

- Forskningen og innovasjon skal føre til økt kunnskap og kompetanse, videreutvikling av tjenester og utvikling av nye tjenester.

Tiltak i NKDB:

- videreutvikle nasjonalt forskningsnettverk i NKDB
- samarbeide med relevante forskningsmiljøer, blant annet i forbindelse med søknader til forskningsprosjekter
- implementere forskningsstrategien³
- arrangere forskerkonferanse

Tiltak fra Statped som del av NKDB:

- Delta i NKDB sitt forskernettverk
- Delta i forskernettverket ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN): Research Network on Atypical Interaction
- Produserer løpende faglige artikler, både på bakgrunn av forespørsler, men også på eget initiativ
- Delta i det internasjonale prosjektet «Tactile transition». Prosjektet er et samarbeid mellom Norge, Finland, Nederland og Sverige.

4. Bidra i relevant undervisning

NKDB sin kompetansespredningsplan gir en oversikt over relevante fagutdanninger hvor vi tilbyr undervisning.

Resultatmål:

- Økt kompetanse om kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet i ulike fagutdanninger.

Tiltak i NKDB:

- gjennomføre undervisning/forelesning på fagutdanninger ved ulike høyskoler og universiteter
- tilby hospitering/praksisplasser for studenter

³ Ledermøtet vil definere hvilke utvalg av forskningsstrategien som skal realiseres i 2021

Tiltak fra Statped som del av NKDB:

- Bidra med forelesninger på bachelor- og masternivå, samt veilede masterstudenter, jfr. avtaler med Universitetet i Sørøst-Norge (USN), Oslo Met, Universitetet i Oslo/Institutt for spesialpedagogikk (ISP), Høgskulen på Vestlandet, UiB, Haukeland Universitetssjukehus, Universitetet i Groningen, NL og University College Nordjylland, DK
- Motta audiopedagogstudenter i praksisperioder
- Produsere webinarer og digitale forelesninger til bruk i UH-sektoren

5. Sørge for veiledning, kunnskaps- og kompetansespredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere

Kompetansespredningsplanen er oppdelt i systemrettet og individrettet kompetansespredning. Individrettet kompetansespredning er knyttet opp mot brukere som er i kontakt med tjenesten.

5.1 Veiledning (individrettet)

Veiledning og rådgiving gis til brukere, deres familie, lokale tjenesteytere, spesialisthelsetjeneste og andre fagmiljøer. Veiledningsformen varierer ut fra brukers og lokale tjenesteyteres behov og foregår i et livsløpsperspektiv. Veiledningen kan være fysisk og/eller digital.

Resultatmål:

- Styrket kompetanse hos kommunal helse- og omsorgstjeneste og andre deler av spesialisthelsetjenesten, slik at brukere får tilbud som medfører gode livs-, lærings- og utviklingsvilkår.

Tiltak i NKDB:

- gi veiledning til brukere, pårørende og lokale tjenesteytere, spesialisthelsetjeneste, samt andre fagmiljøer
- bistå i utarbeidelse av IP⁴ og deltagelse i ansvarsgruppemøter ved behov
- arrangere brukersamlinger/møteplasser

Tiltak fra Statped som del av NKDB:

- Videreutvikle og gjennomføre ulike veiledningsformer, både fysiske og digitale med særlig fokus på brukerens nettverk
- Videreutvikle samarbeid, kurs og webinarer med institusjoner som arbeider med personer med døvblindhet

⁴ Individuell plan

- Arrangere diverse mestringskurs, blant annet for personer med diagnosen PHARC og kurs for Unge/voksne
- Arrangere brukersamlinger/møteplasser i Oslo, Trondheim, Gjøvik, Bergen, Stavanger og Ålesund

5.2 Kunnskaps- og kompetansespredning (individrettet)

Formidling av kompetanse skjer ved kursvirksomhet og opplæring til brukeren selv eller til brukerens nettverk. I enkelte tilfeller samarbeider vi med andre instanser.

Fokus og tema er relatert til brukerens individuelle behov og forhold knyttet til konsekvenser av brukerens syns- og hørselsnedsettelse, tilrettelegging med tanke på kompenserende tiltak og optimalisering av fysiske og sosiale utviklings- og mestringsbetingelser.

Resultatmål:

- Øke kompetansen hos lokale tjenesteytere, slik at personer med syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet får tilbud som medfører gode livs-, lærings- og utviklingsvilkår.
- God samhandling og dialog med brukere, deres nettverk, spesialisthelsetjeneste og lokale tjenesteytere.

Tiltak i NKDB:

- arrangere kurs/fagdager for familier, nettverk og fagmiljøer relatert til brukerens individuelle behov og forhold knyttet til konsekvenser av brukerens syns- og hørselsnedsettelse
- gi kompetanse om døvblindhet til bruker, pårørende, familie, nære nettverk og fagmiljøer

6. Iverksette tiltak for å sikre likeverdig tilgang til nasjonale kompetansetjenester

Tjenesten er et lavterskeltilbud, som ikke krever henvisning. Systematisk informasjonsarbeid og gode utredningsrutiner er viktig for å sikre likeverdig tilgang til tjenester. Utredningsrutiner i forbindelse med identifisering av døvblindhet gjøres i samarbeid med NTT.

Resultatmål:

- Økt kunnskap til allmennheten om kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet.
- Økt kjennskap i allmennheten om Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde.

Tiltak i NKDB:

- gjennomføre tiltak for informasjonsspredning i henhold til NKDBs informasjonsstrategi
- alle enheter deltar og bidrar inn i NKDBs informasjonsarbeidsgruppe

- utvikle felles forståelsesplattform for brukerrettete tjenester

Tiltak fra Statped som del av NKDB:

- Gi tilbud om tverrfaglig synsfunksjonsutredning til alle brukere i NKDB

7. Bidra til implementering av nasjonale retningslinjer og kunnskapsbasert praksis

Resultatmål:

- Kvalitetssikre utredning av kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet i samarbeid med Nasjonalt tverrfaglig team.

Tiltak i NKDB:

- videreutvikle samarbeid med Nasjonalt tverrfaglig team, i forbindelse med identifisering av døvblindhet
- delta i Nasjonalt tverrfaglig team for identifisering av døvblindhet, NTT
- samarbeide med NTT om revidering av kriterier og rutiner for identifisering av personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet

Tiltak fra Statped som del av NKDB:

- Bidra med faglige ressurser inn i NTT ved å stille nevropsykolog, spesialpsykolog og synspedagog til disposisjon

Bodø: 16/12-20

Sted: Oslo 3/12-20

Helse Nord RHF

Enhet

Cecilie Daae

Cecilie Daae
administrerende direktør

Elisabet Dahle

ELISABET DAHLE
avd. dir. LFE

Navn
tittel

Vedlegg: Bemanningsplan

Lenke til inntaksregler:

<https://img0.custompublish.com/getfile.php/4632533.1320.swnbbwlakjbtuz/Inntaksregler+Statped+2019.pdf?return=www.dovblindhet.no>

OVERSIKT OVER BEMANNING

Stillingsbenevnelse	Plan for 2021
Leder	1
Assisterende leder (lederi vest)	1
Spesialpsykolog	1
Psykologspesialist/nevropsykolog	0,6
Lege	0,6 Kjøp av tjenester fra øyeavdelingen, OUS
Sykepleier	0
Optiker	0,4
Sekretær	0,6
Rådgivere	18,5
Sum ansatte lønnet av tjenesten	23,7
Evt andre ressurser som er viktig for tjenesten, finansiert på annen måte	
Forsker	
Bruker	
Referansepersoner	
I tillegg til disse tre fulltidsrådgiverne, finansierer Statped sykepleier, sekretær, 2,5 synspedagoger i tverrfaglig synsfunksjonsutredning. Disse ressursene er til vår disposisjon når vi har bruk for dem.	
Rådgivere	3
Optiker	0
Sum andre ressurser	3
Samlet bemanning	26,7